



**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta ta' l-20 ta' Novembru, 2008

Citazzjoni Numru. 195/1997/1

Paul u Margaret konjuġi Mercieca .

VS

Lina Dimech

Il-Qorti,

Rat iċ-ċitazzjoni li permezz tagħha l-atturi, wara li ppremettew illi:

Illi fl-għaxra (10) ta' Frar tal-elf disa' mija u wieħed u sittin (1961) miet Carmelo Mercieca iben il-mejtin Lorenzo u Maria nee' Spiteri mwieled u kien joqgħod l-Għarb, Għawdex, li rregola s-suċċessjoni tiegħu permezz ta' żewġ testmenti wieħed tal-ħdax (11) ta' Lulju tal-elf disa' mija u sebgħa u ħamsin (1957) u l-ieħor tad-dsatax (19) ta' Frar tal-elf disa' mija u disgħa u ħamsin (1959) it-tnejn

riċevuti minn Nutar Dottor Giuseppe Grech (Dok. A, B u C).

Illi fis-sitta u għoxrin (26) ta' Ġunju tal-elf disa' mija u sitta u sittin (1966) mietet Carmela Mercieca mart l-istess Carmelo Mercieca bint il-mejtin Clemente Custo' u Rose nee' Mercieca mwielda u toqgħod l-Għarb, Għawdex, li wkoll irregolat is-suċċessjoni tagħha bit-testmenti fuq imsemmija (Dok. D).

Illi skond dawk it-testamenti l-konjuġi Mercieca, oltre l-legati hemm ordnati, ħatru b'eredi tagħhom lid-disa' uliedhom jġigifieri Lorenzo, Clementa, Maria mart Salvu Portelli, Giuseppa mart Giuseppe Agius, Giuseppe, Luigi, Michelino, Agostino u Salvu lkoll aħwa Mercieca.

Illi l-imsemmi Lorenzo ossia Lawrence Mercieca miet fit-tmintax (18) ta' Novembru tal-elf disa' mija u disgħa u sittin (1969) u l-eredita' tiegħu ddevolviet favur bintu l-konvenuta (Dok E).

Illi fis-sbatax (17) ta' Lulju tal-elf disa' mija u sitta u tmenin (1986) mietet l-imsemmija Maria Mercieca miżżewġa Portelli u l-eredita' tagħha ddevolviet favur bintha unika l-attriċi (Dok F).

Illi fl-erbgħa u għoxrin (24) ta' Settembru tal-elf disa' mija u sebgħa u tmenin (1987) miet fl-esteru l-imsemmi Agostino Mercieca u l-eredita' tiegħu għaddiet favur martu Carmen Mercieca u wliedu Mary, Diane u Charles aħwa Mercieca skond testment tad-dsatax (19) ta' Frar tal-elf disa' mija u sitta u tmenin (1986)(Dok G).

Illi fl-għaxra (10) ta' Diċembru tal-elf disa' mija u disgħin (1990) miet fl-esteru l-imsemmi Giusepp Mercieca u l-eredita' tiegħu ġiet regolata permezz ta' testment tal-wieħed u tletin (31) ta' Jannar tal-elf disa' mija u ħamsa u tmenin (1985) li bih ħatar bħala eredi tiegħu lil ħutu Michael, Salvu u Agostino (dan tal-aħħar rappreżentat minn uliedu stante li miet qabel it-testatur)(Dok H).

Illi fil-wieħed u għoxrin (21) ta' April tal-elf disa' mija u tlieta u disgħin (1993) miet l-imsemmi Luigi Mercieca u

wirtitu oħtu Giuseppa skond testment tat-tnax (12) gta' Ottubru tal-elf disa' mija u tnejn u disgħin (1992))(Dok. I).

Illi fis-sbatax (17) ta' Marzu tal-elf disa' mija u ħamsa u disgħin (1995) mietet l-imsemmija Clementa Mercieca (Dok J) li rregolat is-suċċessjoni tagħha permezz ta' tlett testmenti wieħed fit-tmintax (18) ta' Settembru tal-elf disa' mija u tmenin (1980), ieħor tat-tnax (12) ta' Ottubru tal-elf disa' mija u disgħin (1990) u l-ieħor tat-tnejn u għoxrin (22) ta' Novembru tal-elf disa' mija u tlieta u disgħin (1993) fl-atti tan-Nutar Dottor Ino Mario Grech (Dok K, L u M) li permezz tagħhom ħalliet xi legati favur hutha u ħatret lill-konvenuta bħala eredi tagħha.

Illi permezz ta' kuntratt tal-ħdax (11) ta' Awissu tal-elf disa' mija u ħamsa u disgħin (1995) fl-atti tan-Nutar Dottor Paul George Pisani u kuntratt ieħor tas-sbatax (17) ta' Jannar tal-elf disa' mija u sebgħa u disgħin (1997) l-atturi akkwistaw sehem Michael Mercieca, Saviour Mercieca, Josephine Mercieca u Agostino Mercieca mill-wirtijiet ta' Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca fuq imsemmija (Dok N u O).

Illi konsegwentament għal dawn l-ereditajiet illum il-kontendenti jippossjedu indiviżament bejniethom diversi beni mmobbli kif jiġi dettaljatament ippruvat fil-kors tal-kawża.

Illi l-atturi ma jridux jibqgħu iktar f'dan l-istat ta' komunjoni flimkien mal-konvenuta.

Talbu lill-konvenuta tgħid għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tillikwida l-komunjoni tal-akkwisti ġia eżistenti bejn l-imsemmija Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca billi jiġi ddikjarat li tikkonsisti f'dawk il-beni mobbli u mmobbli li jirriżultaw fil-kors tal-kawża.

2. Taqsam il-komunjoni tal-akkwisti hekk likwidata, f'żewġ porzjonijiet ugwali li jiġu assenjati waħda lil kull wieħed mill-assi tal-konjuġi Mercieca.

3. Tillikwida l-assi partikolari ta' Carmelo Mercieca billi jiġi ddikjarat li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti hekk likwidata u f'dawk il-beni l-oħra kollha mobbli u mmobbli li jirriżultaw fil-kors tal-kawża.

4. Tillikwida l-assi partikolari tal-imsemmija Carmela Mercieca billi jiġi ddikjarat li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti hekk likwidata u f'dawk il-beni l-oħra kollha mobbli u mmobbli li jirriżultaw fil-kors tal-kawża.

5. Previa l-assenjazzjoni ossia l-immissjoni fil-pussess tal-legati minnhom ordnati, taqsam u tiddividi l-assi partikolari tal-istess Carmelo u Carmela Mercieca hekk likwidati f'disa' porzjonijiet ugwali, li għandhom jiġu assenjati waħda kull wieħed lill-ereditajiet ta' Lorenzo, Clementa, Maria mart Salvu Portelli, Giuseppa mart Giuseppe Agius, Giuseppe, Luigi, Michelino, Agostino u Salvu lkoll aħwa Mercieca.

6. Tassenja lill-atturi l-porzjonijiet kollha spettanti lill-imsemmija Maria mart Salvu Portelli, Giuseppa mart Giuseppe Agius, Giuseppe, Luigi, Michelino, Agostino u Salvu ilkoll aħwa Mercieca.

7. Tordna l-immissjoni fil-pussess favur l-atturi tal-legati kollha mħollija mill-imsemmija Clementa Mercieca, a favur ta' Salvu Portelli, Giuseppa mart Giuseppe Agius, Giuseppe, Luigi, Michelino, Agostino u Salvu ilkoll aħwa Mercieca.

8. salv il-premess, tassenja lill-konvenuta l-porzjonijiet kollha mill-eredita' ta' Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca li jispettaw lil Lorenzo Mercieca u Clementa Mercieca in kwantu hija l-eredi tagħhom.

9. Taħtar Nutar Pubbliku sabiex jippubblika l-att opportun ta' diviżjoni f'dik id-data, ħin u lok li jiġu ffissati minn din il-Qorti, bl-intervent ta' kuraturi li jinħatru sabiex jirrappreżentaw lill-eventwali kontumaċi.

10. Kemm-il darba l-beni kompriżi fl-ereditajiet imsemmija jew uħud minnhom jirriżultaw li ma humiex

komodament diviżibbli bejn il-kontendenti, tordna l-bejgħ tagħhom b'liċitazzjoni u r-rikavat jiġi pperċepit mill-kontendenti fil-kwoti rispettivi.

Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-ittri uffiċjali spediti f'Novembru 1996 u f'April 1997 u tal-ittri ingerpellatorji mib għuta fil-21 ta' Novembru 1996, fit-12 ta' Diċembru 1996 u fit-8 ta' Mejju, 1997.

Il-konvenuta m'harrka għas-subizzjoni li għaliha minn issa qed tiġi ngunta.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-atturi kkonfermata bil-gurament ta' Margaret Mercieca.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenuta li biha eċċepiet illi:

1. Illi in linea preliminari, hija ma jisimhiex Lina iżda Carmelina ossia Carmen, u għalhekk jeħtieġ illi jsiru d-debiti korrezzjonijiet fiċ-ċitazzjoni u d-dikjarazzjoni tal-fatti;

2. Illi fil-meritu u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-esponenti qatt ma opponiet it-talba għad-diviżjoni, u kwindi ssostni illi l-kawża odjerna saret inutilment u l-ispejjeż kollha għandhom jiġu sopportati mill-atturi illi pprovokaw l-istess kawża;

3. Illi infatti l-unika kontestazzjoni li kienet teżisti bejn il-kontendenti kienet dwar il-portata u l-interpretazzjoni eżatti tal-legat imħolli minn Carmelo u Carmela Mercieca lil binthom Clementa Mercieca, minn liema legat illum għandha tużufuwixxi l-esponenti bħala eredi universali tal-imsemmija Clementa Mercieca. Infatti fit-testment tagħhom Carmelo u Carmela Mercieca kienu ordnaw, bis-saħħa tas-sitt artikolu tat-testment tagħhom fl-atti tan-Nutar Giuseppe Grech tal-ħdax (11) ta' Lulju 1957;

'Il-ħanut li jinsab kongunt mal-lok ta' djar fuq deskritt, li jinsab f'Għarb, Għawdex fi Triq Mongur, mingħajr numru, u li jmiss l-vant mat-Triq Mongiur, t-tramuntana ma' Triq

Birbuba, u l-punent u n-nofsinhar mal-lok ta' djar fuq deskritt, frank'.

Illi għaldaqstant l-esponenti ssostni illi mil-lokuzzjoni adoperata fl-imsemmi artikolu, u senjatament il-konfini tal-fond legat lil Clementa Mercieca, u b'mod ġenerali d-deskrizzjoni tal-ħanut, illi l-imsemmi ħanut, flimkien mal-arja tiegħu u l-benefikati illi jinsabu mibnija fl-istess arja, jappartjenu esklussivament lilha, ħaġa li għall-kuntrarju hija kontestata mill-atturi.

4. Illi l-esponenti ssostni wkoll illi l-proprjeta' tagħha tgawdi servitu' per destinazione di paterfamilias fuq il-kumplament tal-beni formanti parti mill-assi ereditarji tal-konjuġi Mercieca. Infatti l-beni legati lil Clementa Mercieca kellhom bieb illi jagħti għal fuq il-kumplament tal-fond u l-aċċess għal dawn il-kmamar minn dejjem ġie eżercitat tramite dan il-bieb. Fit-testment tagħhom il-konjuġi Mercieca imkien ma ordnaw illi għandu jingħalaq dan il-bieb, jew illi jinqata dan il-passaġġ, u l-konsegwenzi legali illi jsegwu minn dawn id-dispożizzjonijiet huma illi ġiet kreata servitu' favur il-parti diviża tal-istess fond proprjeta tal-esponenti.

5. Illi għaldaqstant l-immissjoni fil-pussess tal-legati rispettivi għandha ssir b'dawn il-modalitajiet ta' hawn fuq;

6. illi finalment il-beni legati lil Clementa Mercieca u illi illum jappartjenu lill-esponenti għandhom jiġu esklużi minn kwalunkwe diviżjoni jew liċitazzjoni mitluba mill-atturi, u għaldaqstant fi kwalunkwe stima illi ssir mill-perit tekniku eventwalment imqabbad minn din l-Onorabbli Qorti għandhom jiġu esklużi dawn l-istess komoditajiet.

7. Illi inoltre bis-saħħa tas-sebgħa Artikolu tat-testment tagħhom fl-atti tan-Nutar Giuseppe Grech tal-ħdax (11) ta' Lulju 1957, Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca kienu ħallew b'titolu ta' legat lil uliedhom Lorenzo u Clementa xebba Mercieca, 'il-biċċa raba fabbrikabbli msejġha Tal-Monġiur, li tinsab fi Triq Mongiur,

Għarb, Għawdex, ta' kapacita' superfiċjali ta' ċirka nofs tomna l-intiera, u tmiss l-vant ma' triq Mongiur, il-punent ma' beni ta' Piju Spiterim n-nofs inhar in parti mal-beni ta' Giuseppe Agius, u in parti mal-beni ta' Luigi Mercieca, mentri bis-saħħa tal-ewwel Artikolu tat-testment tagħhom tad-dsatax ta' Frar 1959, huma ordnaw illi dan il-legat għandha tiegħu interamen Clementa Mercieca u għalhekk anke din l-istess raba għandha tiġi eskluża minn kwalunkwe diviżjoni mitluba mill-atturi peress illi llum din tappartjeni esklussivament lill-esponenti;

8. Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri fid-dritt u fil-fatt.

9. salv il-premess, l-esponenti ma topponix it-talbiet attriċi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess konvenuta maħlufa minnha.

Rat id-digriet tagħha tas-16 ta' Jannar 1998 fejn innominat lill-avukat Dottor Joseph Ellis bħala perit legali u lill-A.I.C. Edward Scerri bħala perit tekniku.

Rat id-digriet tagħha tas-6 ta' Gunju 2008 fejn irrevokat l-inkarigu tal-perit legali.

Rat il-verbal tagħha ta' l-istess gurnata fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza *in parte*.

Rat in-noti ta' l-osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti dwar il-kwistjoni ta' l-interpretazzjoni tal-legat imħolli minn Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca lil binthom Clementa Mercieca bit-testment tagħhom tal-11 ta' Lulju 1957.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Illi din hija kawża għad-diviżjoni ta' beni provenjenti lill-kontendenti minn diversi ereditajiet. Qabel pero' ma tkun tista' ssir din id-diviżjoni, trid tiġi solvuta il-kwistjoni li qamet bejn il-kontendenti dwar l-interpretazzjoni ta' legat

imħolli minn Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca lil binthom Clementa Mercieca, li tagħha hija werrieta universali l-konvenuta.

Skond is-sitt artikolu tat-testment *unica carta* tagħhom tal-11 ta' Lulju 1957,¹ il-konjuġi Mercieca ddisponew illi: *"...jħallu b'titolu ta' legat in piena proprieta' lil fuq imsemmija binthom Clementa xebba Mercieca, il-ħanut li jinsab kongiunt mal-lok ta' djar fuq deskritt li jinsab l-Għarb, Għawdex, fi Triq Mongiur, mingħajr numru, u li jmiss l-vant mat-Triq Mongiur, t-tramuntana ma Triq Berbuba, u il punent u n-nofsinhar mal-lok ta' djar fuq deskritt, frank - u dana il legat li għandu bħala oġġett tiegħu il ħanut fuq deskritt, għandu jkollu effett u jaddi għaf-favur tal-fuq imsemmija legatarja Clementa xebba Mercieca appena tissuccidi il mewt tas-superstiti testatur..."*

Il-konvenuta qed tinterpreta dan il-legat bħala li jikkostitwixxi mhux biss il-kamra laterali annessa mal-lok ta' djar fejn kienu jirrisjedu d-decujii, imma wkoll l-ambjenti ta' fuqha, ġaladarba ma ġietx eskluża l-arja ta' fuq il-ħanut. Tikkontendi wkoll illi peress illi din il-kamra fiha bieb li jinfed għall-entrata tal-kumplament tad-dar u li t-testaturi ma ordnawx li għandu jingħalaq, ġie b'hekk ikkostitwit servitu' a favur tal-ħanut, fis-sens li l-legatarja setgħet liberament tagħmel użu minn dan il-bieb sabiex minnu taċċedi għall-entrata u minn hemm għall-bieb ta' barra prinċipali.

L-atturi da parti tagħhom isostnu li l-legat għandu jiġi interpretat ristrettivament bħala li jinkludi biss il-kamra deskritta bħala ħanut u xejn iżjed, u ċioe' mingħajr l-arja tiegħu, u b'ebda servitu' a favur tiegħu.

Fin-noti ta' l-osservazzjonijiet tagħhom dwar din il-kwistjoni, l-kontendenti jiċċitaw minn awturi u bosta sentenzi fejn ġie spjegat kif għandha ssir l-interpretazzjoni tat-testmenti. A skans ta' ripetizzjoni inutili din il-Qorti tagħmel piena referenza għal dan it-tagħlim hemmhekk

¹ Ara Dok. B anness maċ-ċitazzjoni a fol. 15 tal-process .

riportat. Huwa biżżejjed li jiġi hawn ribadit illi r-regoli li wieħed għandu jsegwi sabiex japplika u jinterpreta testament huma normalment is-segwenti:

1. Ma hemmx lok għal interpretazzjoni meta l-kliem fit-testament huwa ċar u ma jammettix dubbju;
2. meta jirriżulta dubbju dwar is-sens tal-kliem użat fit-testament, allura wieħed għandu jasal għall-intenzjoni tat-testatur permezz ta' l-interpretazzjoni;
3. fil-każ ta' tali interpretazzjoni, wieħed għandu dejjem jassumi li l-intenzjoni tat-testatur kienet konformi mal-liġi;
4. bħala norma wieħed għandu jasal għall-intenzjoni tat-testatur mill-kliem tat-testament innifsu u ma humiex ammissibbli provi oħra;
5. f'każ ta' dubbju, għandha tiġi adottata dik l-interpretazzjoni illi tagħti saħħa lix-xewqa tat-testatur a skapitu ta' dik l-interpretazzjoni illi għall-kuntrarju tannjenta, tiskarta jew tirritjeni illegali jew mhux intelligibbli l-volonta' tat-testatur.

Kif ġia rajna, fit-legat in kwistjoni ssemma biss il-ħanut u ngħataw l-irjieħat tiegħu, fosthom li minn nofsinhar u l-punent kien imiss mal-lok ta' djar imsemmi fl-artikolu preċedenti tat-testament. Imbagħad insibu illi fil-ħames artikolu ta' l-istess testament dan il-lok ta' djar ġie deskritt sempliċement bħala *"...lok ta' djar, li jinsab l-Għarb, Għawdex, markat bin-numru ħmistax fi Triq Mongiur..."*.²

Fin-nota ta' l-osservazzjonijiet tagħha l-konvenuta ssostni illi:

(i) **il-ħanut ġie mħolli lil Clementa Mercieca bl-arja tiegħu.** Infatti targumenta illi: *"Kieku t-testaturi riedu illi l-arja fuq l-istess ħanut u l-benefikati illi jeżistu fuq dik l-arja, jeskluduhom mil-legat imħolli lil binthom, dawn setgħu faċilment jagħmluh sempliċement billi jżidu frażi fit-*

² ara art. V ta' dan it-testament a fol. 14 tal-process .

*testment tagħhom illi tgħid illi l-ħanut huwa sottopost għal parti mid-dar ta' abitazzjoni. Iżda dan ma għamluhx. Dan il-fattur jakkwista portata u sinjifikat akbar meta wieħed iqis illi t-testaturi kienu ferm preċiżi u dettaljati fil-kumplament tad-deskrizzjoni illi huma taw lill-ħanut illi kien qiegħed jithalla b'legat."*³

(ii) **il-legat jinkludi s-servitu' ta' dritt ta' aċċess għat-triq mill-entrata attigwa għall-istess ħanut.** Tgħid f'dan ir-rigward illi: "*L-eżistenza tal-bieb li kien iniffed il-ħanut mal-lok ta' djar jagħti lok għal konsegwenza oħra inevitabbli. Il-ħanut imħolli lil Clementa Mercieca jgawdi seritu' attiva per destinazione di paterfamilias fuq il-kumplament tal-lok ta' djar fin-numru 15, Triq Mongiur, Għarb.*"

L-atturi minn naħa tagħhom jinsistu illi fit-terminoloġija tan-nies ta' l-irħula ta' Għawdex, il-kelma *ħanut* kienet tfisser il-kamra laterali fl-ewwel sular tad-dar, u mhux neċessarjament xi fond kummerċjali, u dan bħal ma jirreferu għall-kamra tas-sodda bħala *l-għorfa*, il-kamra fejn kienu jinżammu l-annimali bħala *l-maqjel*, u l-ġnien bħala *l-mandra*, u għalhekk ilkoll kemm huma ambjenti partikolari formanti parti minn fond rurali. Huwa minnu illi l-legat ma jsemmi xejn dwar l-arja tal-ħanut. Imma tenut kont illi din l-arja kienet ġia żviluppata f'żewġ ambjenti fuq xulxin, u ma kien hemm ebda aċċess minn dan il-ħanut għalihom, xejn ma hu verosimili li l-intenzjoni tat-testaturi kienet illi jinkludu dawn l-ambjenti wkoll fil-legat in kwistjoni. Jekk wieħed jeżamina l-pjanta tal-fond li dan il-ħanut jifforma parti minnu,⁴ jirrealizza illi l-ambjenti ta' fuq il-ħanut huma aċċessibbli biss permezz tat-taraġ li hemm wara l-entrata tal-lok ta' djar adjaċenti, fit-tieni sular minn kamra oħra li ma tigix fuq il-ħanut, u fit-tielet sular minn setaħ bil-loġoġ li wkoll jiġu fuq ambjenti oħra li ma humiex mibnija fuq l-arja tal-ħanut. Dan ikun ifisser illi l-legatarja ried ikollha aċċess liberu mill-kumplament tad-dar biex tkun tista' tidhol f'dawn il-kmamar ta' fuq il-ħanut, ħaġa li mkien ma tissemma f'dan it-testment. Terġa' hemm

³ ara Nota tal-konvenuta a fol. 69 tal-process .

⁴ ara pjanta Dok. X a fol. 106 tal-process .

komplikazzjoni oħra għax il-kmamar ta' fuq il-ħanut mhumieq mibnija preċiżament fuq l-arja tiegħu, imma l-ispazju okkupat minnhom huwa x'aktarx iżgħar minn dak tal-ħanut. Bit-teżi tal-konvenuta, allura għandhom jiġu inklużi fil-legat anke partijiet mill-kmamar l-oħra, bil-konsegwenza li jkollhom isiru spartizzjonijiet li żgur ma kienux kontemplati fit-testment.

Il-konvenuta tgħid li l-bieb li hemm fil-ġemb tal-ħanut u li jagħti għal fuq l-entrata tal-fond adjaċenti, jikkostitwixxi servitu' a favur tal-ħanut *per destinazione di pater familias*. Imma apparti l-kwistjoni illi dan l-argument jista' jmur iż-żewġ naħat u m'hemm xejn xi jżomm lill-proprietarji tal-fond adjaċenti milli jargumentaw huma wkoll illi l-istess bieb jikkostitwixxi servitu' a favur tagħhom biex ikollhom aċċess ukoll għat-triq mill-ħanut, wieħed irid jara kemm seta' servitu bħal dan jiġi kkrejat permezz tat-testment in eżami.

Kif jgħidu tajjeb l-atturi fin-nota ta' l-Osservazzjonijiet tagħhom, is-servitu' li qed tippretendi l-konvenuta permezz tal-bieb li jeżisti fil-ġemb tal-ħanut, mhuwiegħ sempliċi wieħed ta' apertura li hija servitu' kontinwu u apparenti, imma pjuttost dritt ta' passaġġ. Dan għaliex hija tgħid illi għandha dritt tgħaddi minn dan il-bieb biex mill-entrata tal-fond adjaċenti jkollha aċċess ieħor għat-triq. Għalhekk bħala dritt ta' passaġġ dan is-servitu' huwa wieħed apparenti imma diskontinwu. "*La servitu' di passaggio e' una servitu' discontinua, perche per passare e' necessario il fatto dell'uomo che transiti per la via, e si mantiene adonta che esiste una via stabile su cui il passaggio si eserciti.*" ⁵ A tenur ta' l-artikolu 469(1) tal-Kodiċi Ċivili tagħna **"is-servitujiet kontinwi li ma jkunux jidhru u s-servitujiet mhux kontinwi, jkunu jew ma jkunux jidhru, jistgħu biss jiġu stabiliti bis-saħħa ta' titolu; huma ma jistgħux jiġu stabiliti bil-preskrizzjoni jew bid-destinazzjoni tas-sid ta' żewġ fondi."**

Għalhekk billi mhux mogħti li servitu' ta' passaġġ bħal ma qed tippretendi l-konvenuta jiġi kkrejat bid-destinazzjoni ta'

⁵ Fco. Ricci : Corso Teroico Pratico di Diritto Civile para. 283 – 284 .

Kopja Informali ta' Sentenza

sid ta' żewġ fondi, it-teżi tagħha lanqas f'dan ir-rigward ma hi aċċettabbli.

Għal dawn il-motivi tiddeċidi dwar din il-kwistjoni, billi tiddikjara illi l-legat imħolli lil Clementa Mercieca permezz tas-sitt artikolu tat-testment *unica carta* tal-ġenituri tagħha Carmelo u Carmela konjuġi Mercieca tal-11 ta' Lulju 1957, in atti Nutar Giuseppe Grech, jikkonsisti biss fil-ħanut adjaċenti għall-fond numru ħmistax (15) fi Triq Mongiur, l-Għarb, Għawdex, bl-irjieħat imsemmija fl-istess legat, mingħajr l-arja tiegħu, u mingħajr ebda aċċess għall-ambjenti l-oħra tal-fond li jmiss miegħu.

L-ispejjeż jibqgħu riservati għas-sentenza finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----